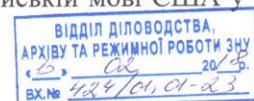

ВІДГУК
офіційного опонента, кандидата філологічних наук, доцента
Кушч Еліни Олексіївни
на дисертацію **Артеменко Інни Олександрівни**
*«Вербальна репрезентація діяльності студентських гендерних спільнот в
англійській мові США»*,
подану на здобуття наукового ступеня кандидата філологічних наук
(спеціальність 10.02.04 – германські мови)

Незважаючи на розходження позицій науковців щодо шляхів виникнення мови, її соціальний характер ніколи не заперечувався ними. На цьому наголошували не тільки в раціоналістичній теорії походження мови, але й в логосичній, що виникла ще на світанку розвитку людства, знайшовши своє відображення у ведичній, конфуціанській та християнській філософії.

Питання взаємозв'язку мови та культури, мови, культури та суспільства починає хвилювати лінгвістів з XVIII століття, про що свідчать праці Й. Гердера, В. Гумбольдта, а пізніше А. Шлейхера, О. Потебні, Я. Будуена де Куртене, Ф. Фортунатова, П. Мейє, Е. Сепіра, Б. Уорфа, Є. Поліванова, Г. Винокура, В. Вайсгербера та інших. Відкриваючи нові горизонти, багатовікова традиція дослідження мови, культури та суспільства, їх взаємозв'язку та взаємовпливу продовжується і нині, про що свідчать і праці видатних і знаних мовознавців сучасності (Ю. Д. Апресян 1996; Н. Д. Арутюнова 1998; А. Вежбицкая 1972, 1992, 1997; О. О. Корнілов 2001; В. М. Лейчик 2003; О. О. Селіванова 2004 та інш.), і праці молодих науковців-лінгвістів, однією із яких є дисертація Інни Олександрівни Артеменко «Вербальна репрезентація діяльності студентських гендерних спільнот в англійській мові США».

Актуальність дисертаційної праці визначається, по-перше, загальною тенденцією сучасної лінгвістики до виявлення специфіки взаємодії мови, культури та суспільства, що знаходить своє відображення у соціальній диференціації національних мов, їх соціалектів і лінгвальних субкультур; по-друге, відсутністю досліджень особливостей вербальної репрезентації студентських гендерних спільнот та їх діяльності в англійській мові США у

лінгвостилістичному, лінгвокультурологічному та соціолінгвістичному вимірах.

Отже, **об'єктом** наукової розвідки І. О. Артеменко є лексеми–вербалізатори діяльності студентських гендерних спільнот в англійській мові США, у той час як **предметом** стають їх семантичні характеристики, а також лінгвостилістичні, лінгвокультурологічні та соціолінгвістичні аспекти їх функціонування в американському варіанті англійської мови.

Мета дисертації, безпосередньо пов'язана з її об'єктом і предметом та адекватно реалізована у покрокових завданнях, полягає у виявленні закономірностей і характерних рис вербальної репрезентації діяльності студентських гендерних спільнот в англійській мові США та засобів її реалізації у лінгвостилістичному, лінгвокультурологічному і соціолінгвістичному вимірах.

Наукова новизна розвідки визначається такими здобутками її авторки, як: виявлення ціннісних орієнтирів і специфічних рис мовної свідомості представників американських гендерних спільнот, що знаходять відображення у їх мовній картині світу; визначення лексико-семантичних груп культурно-маркованих одиниць англійської мови США, що репрезентують студентські гендерні спільноти країни та їх діяльність; здійснення аналізу означених одиниць з урахуванням лінгвостилістичних, лінгвокультурологічних та соціолінгвістичних чинників їх функціонування в американському варіанті англійської мови.

Теоретична значущість дисертаційного дослідження зумовлена її внеском у такі конкретні галузі мовознавства як лексикологія, лексикографія та стилістика англійської мови. Результати наукової праці мають також позитивний вплив на подальшу розробку проблем соціальної стратифікації національних мов, питань соціолектології та лінгвокультурології.

Здобутки Інни Олександрівни Артеменко є цінними й у прикладному аспекті, оскільки існують досить широкі можливості їх **практичного застосування**: у навчальній роботі (при викладанні нормативних курсів із лексикології – розділи «Ономасіологія», «Семасіологія»; лінгвостилістики –

розділи «Стилістика мовних одиниць», «Функціональна стилістика», «Стилістична класифікація вокабуляру»; а також спецкурсів із лінгвокультурології, соціолінгвістики, лінгвокраїнознавства США); у навчально-методичній роботі (при укладанні навчальних і методичних посібників і рекомендацій у межах проблем, що були об'єктом і предметом авторської розвідки); у лексикографічній практиці (при укладанні лінгвокраїнознавчих словників, довідників, а також словників англо-американського сленгу); у науково-дослідницькій роботі (при виконанні дипломних, магістерських робіт і кандидатських дисертацій).

Наукова **достовірність** висновків та об'єктивність положень дисертації забезпечується ґрунтовним методологічним підходом, репрезентативністю списку теоретичних джерел, що сягає 319 найменувань, застосуванням адекватних загальнонаукових і лінгвістичних методів дослідження, великим обсягом опрацьованого фактичного матеріалу. Заслужують на схвалення додатки до дисертації, які унаочнюють та доповнюють її результати. В додатку А (стор. 229–237) надається перелік усіх студентських братерств вищих навчальних закладів США із зазначенням їх назв, років заснування, організацій, яким вони підпорядковуються, а також спрямування та провідних принципів їх діяльності. Додаток Б (стор. 238–274) є глосарієм англomовних лексичних одиниць, які використовують представники студентської субкультури США.

Засвідчуємо, що дисертаційне дослідження оформлено згідно з існуючими стандартами та кваліфікаційними вимогами. Основні результати дослідження знайшли своє відображення в чотирнадцяти одноосібних публікаціях, сім із яких опубліковано у фахових виданнях із переліку ДАК України, одна – в закордонному виданні, 6 – в матеріалах конференцій. Вони пропорційно та повністю висвітлюють зміст усіх чотирьох розділів наукової праці. Дисертацію також апробовано на міжнародних науково-практичних конференціях.

Зміст **автореферату** ідентичний основним положенням дисертації. Всі зазначені моменти дозволяють кваліфікувати роботу Інни Олександрівни

Артеменко як самостійне комплексне дослідження, що відповідає сучасному рівню наукових лінгвістичних знань. Підкреслюючи безперечну актуальність обраної теми, новизну й обґрунтованість висновків, сформульованих у дисертаційній праці, належний науковий і методологічний рівень її виконання, вважаємо за необхідне зосередитися на деяких положеннях дисертації, що викликають питання чи потребують уточнення:

- 1) Оскільки студентські гендерні спільноти США є мультинаціональними та мультикультурними, хотілося б з'ясувати, як саме це відбивається в одиницях, що виступають засобами вербалізації особливостей діяльності означених гендерних спільнот, їх складу тощо. Наведіть, будь ласка, приклади.
- 2) Один із підрозділів Вашої дисертаційної праці присвячено питанню специфіки мовної свідомості студентської молоді США (стор. 66 – 71). У зв'язу з цим хотілося б уточнити, якими є специфічні риси мовної свідомості американської студентської молоді у порівнянні з українською?
- 3) У третьому розділі дисертації, присвяченому дослідженню лінгвостилістичних засобів відображення діяльності студентських «братерств» і «сестринств», Ви аналізуєте скорочення, які використовуються у мовленні представників студентської субкультури США (стор. 122-129). Які саме стилістичні функції виконують ці скорочення?
- 4) Як Ви можете пояснити, що у визначених Вами лексико-семантичних групах культурно-маркованих одиниць-вербалізаторів діяльності студентських гендерних спільнот в англійській мові США, відсутня група одиниць на позначення навчання, що є основним видом діяльності для студентства?

Висловлені міркування не ставлять під сумнів наукову новизну, теоретичне значення дисертації, особистий внесок її авторки, практичну цінність матеріалів, об'єктивність і достовірність отриманих результатів. Отже, висловлюємо свою офіційну думку: представлена наукова праця

«Вербальна репрезентація діяльності студентських гендерних спільнот в англійській мові США» повністю відповідає «Порядку присудження наукових ступенів», затвердженого Постановою Кабінету Міністрів України від 24 липня 2013 року № 567 (зі змінами), а її авторка – **Артеменко Інна Олександрівна** – заслуговує на присудження її наукового ступеня кандидата філологічних наук за спеціальністю 10.02.04. – германські мови.

Офіційний опонент:

кандидат філологічних наук, доцент
доцент кафедри теорії та практики перекладу
Запорізького національного технічного університету

 Е. О. Куш

Вчений секретар

Запорізького національного технічного університету
канд. соц. наук, доцент

В. В. Кузьмін

